

uw kenmerk
uw brief van
ons kenmerk 19.047963
inlichtingen bij I.M.M. Nagy
doorkiesnummer (070) 326 1813

Bestuurlijk Domein
Inspectie & Handhaving

De Raad

Stadhuis, Bogaardplein 15
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
Fax (070) 326 10 10
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Smart City

datum
bijlage(n)

In het kader van de informatie uitwisseling zenden wij u hierbij een update van de Smart City ontwikkelingen in Rijswijk.

Inleiding

Waar sciencefictionschrijvers, filmmakers, en techno-futuristen een Smart Society verbeelden met vliegende auto's en teleportatie, gaat het bij een Smart City of Smart Society in de werkelijkheid om nieuwe mogelijkheden die worden gefaciliteerd door technologie; het inzetten/toepassen van innovatie(s) en innovatieve en slimme technologie om de stad leefbaar(der) te maken.

Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan voorspellende analyses op gezondheidsgebied, verkeersnavigatie apps waarbij de gegevens worden gecombineerd met die van straatcamera's en sensoren op verlichting om de doorvoer van het verkeer op de weg te verbeteren in de stad, zelfrijdende voertuigen, geldloze en contactloze betalingen, robotica en ondersteunende technologieën in de openbare ruimte en in huizen.

In een smart society waarin (digitale) innovatieve technologie, zorgvuldig wordt geïmplementeerd door overheden kunnen verbeteringen optreden op het gebied van het welzijn van de inwoners, de kracht van de economie en de doeltreffendheid van de instellingen. Voorop staat dat noch "smartness" noch de technologie doelen op zich zijn; het gaat om resultaten die ermee worden behaald op het vlak van mensen, maatschappij, economie en ecologie.

Bijna twee-derde van de uitgaven van Nederlandse huishoudens betreffen wonen, mobiliteit en voedsel. Technologische innovatie in het Smart City domein, zoals mobility-as-a-service, in combinatie met institutionele innovatie (e.g. nieuwe regelgeving), kan inwoners ook helpen hun uitgaven aan deze posten structureel te verlagen en hun kwaliteit van leven te verhogen.

Gemeenten spelen bij dit alles een rol. Door ruimte te bieden aan nieuwe technologische ontwikkelingen, deze te faciliteren en te integreren in beleidsmodellen kunnen gemeenten bijdragen aan deze besparingen. Intussen is en wordt veel onderzoek gedaan naar de effecten van slimme, technologische en beleidsmatige, toepassingen op het vlak van wonen, mobiliteit en voedsel.

Naast de verbeteringen van de leefbaarheid in de stad en directe kostenbesparingen voor inwoners zijn er ook andere ontwikkelingen die bijdragen aan een hogere kwaliteit van leven en maatschappelijke winsten zoals een verbeterde luchtkwaliteit en verlaagde zorgkosten. Uiteraard zijn niet alle oplossingen even geschikt, of noodzakelijk.

In Nederland zijn naar schatting zo'n 60 tot 80 gemeenten bezig met het onderwerp Smart City, variërend van volledige programma's tot aan een klein experiment. Dit aantal neemt toe. Bij bepaalde technische innovaties gaat het nog om vergezichten terwijl men met andere slimme oplossingen nu al flink aan de slag is. Gemeenten ontwikkelen eigen actieplannen en werken toe naar beleid dat rekening houdt met de lokale context en problematiek.

Rijswijk

Smart city is een onderwerp dat nog volop in ontwikkeling is. Om erachter te komen welke technologieën het meest nut hebben voor onze samenleving of een effectief antwoord geven op onze vraagstukken, is het nodig om te experimenteren. Dat doen we ook in Rijswijk sinds medio 2017 als onderdeel van het nationale programma Smart City Living Labs.

Met de Pilot in Vrijenban zijn verschillende activiteiten ondernomen. Er werden sensoren opgehangen in de wijk en de open data uit de sensoren werden gepresenteerd op websites van RIVM, www.samenmeten.rivm.nl en op www.slimstestad.nl. Het bijzondere aan deze proef was dat de informatie die werd gegenereerd 24/7 real-time toegankelijk was voor bewoners van de wijk.

Een 'drone-bedrijf' heeft in de openbare ruimte getest met het opsporen van zwerfafval. Dit gebeurde in samenwerking met de gemeente en met de fastfoodketen in de buurt. Deze fastfoodketen nam overigens ook deel aan de pilot en besloot, naast eerdere ophoging van opruimrondes, om minder verpakkingsmaterialen te zullen gebruiken voor de producten die aan leerlingen worden meegegeven.

Er zijn 137 aluminium verkeersborden omgeruild voor 'slimme' en 'duurzame' verkeersborden (deze proef loopt nog) en er is een speciale 'belevings- app' voor bewoners geïntroduceerd.

Naar aanleiding hiervan werd de gemeente gevraagd om op beurzen, waaronder de Ecomobiel -beurs in Den Bosch en de Dag van de Openbare Ruimte in Utrecht toelichting te geven op de uitgevoerde tests. Ook werd het Living Lab gepresenteerd op de Innovatiemarkt van Haaglanden in Zoetermeer en was Rijswijk gastheer voor deelnemende gemeenten, voor de Smart City Academy en voor de deelnemers aan de Internationale event in Scheveningen. Op het Smart City Event op het Bogaardplein lieten meerdere ondernemers hun innovatieve technologische toepassingen zien en Rijswijk maakte deel uit van de delegatie die Nederland heeft vertegenwoordigd op het Smart City World Congres in Barcelona.

Op de uitnodiging om innovatie in Rijswijk toe te passen kwamen verschillende reacties van bedrijven. Een daarvan betrof een bedrijf dat een innovatieve stand alone off grid fietsenstalling heeft ontwikkeld. Met behulp van zonnecollectoren kunnen e-bikes worden opgeladen terwijl deze veilig gestald staan in een fietsklem die 'huffer proof' is. Het resultaat is dat er zo'n innovatieve fietsenstalling in RijswijkBuiten zal worden geplaatst.

United Smart Cities en Global Goals

Na de periode waarin innovatieve technologie werd toegepast in een *Living Lab* situatie, Rijswijk zich aansloot bij verschillende netwerken en zich op verschillende platformen heeft gepresenteerd, is en wordt verkend op welke manier het tot een uitbouw van Smart city/society activiteiten zou kunnen komen.

In de eerdere update werd de mogelijke deelname van Rijswijk aan het United Smart Cities – Global Goals- programma van de Verenigde Naties (VN) aangekondigd. In dit programma wordt de Smart City ontwikkeling nadrukkelijk gekoppeld aan de Global Goals ontwikkeling. Intussen is de deelname van Rijswijk een feit en binnenkort starten we met de inventarisatie op basis van de door de VN gestelde prestatie-indicatoren (KPI's). Hiermee maken we inzichtelijk hoe het is gesteld met de global goals in Rijswijk.

In verband hiermee werd de burgemeester van Rijswijk uitgenodigd om deel te nemen aan de 'Day of the Cities' op 8 april in Geneve. Bij elkaar ontmoetten meer dan 80 burgemeesters uit de hele wereld elkaar om uit te wisselen over Smart City-activiteiten in relatie tot de Global Goals.

De ontmoeting met mevrouw Eva Vinje Aurdal, burgemeester van de gemeente Aalesund (Noorwegen), leidde kort daarna tot een uitnodiging om Rijswijk te vertegenwoordigen bij de Global Goals conferentie van eind april. Aalesund is qua inwoneraantal vergelijkbaar met Rijswijk en tijdens de Noorse conferentie werd de Smart City/Society verbinding tussen Rijswijk en Aalesund gelegd.

Aangezien Aalesund ervaring heeft met het verzamelen van KPI's wordt er inmiddels uitgewisseld en samengewerkt om de Rijswijkse 0-meting te doen. Tegelijkertijd kan verdere uitwisseling van Smart City/Society projecten tussen Rijswijk en Aalesund plaatsvinden.

Binnenkort worden de ontwikkelingen met de Rijswijkse ambassadeurs van de Global Goals besproken. Met hen wordt bezien op welke manier we de Rijswijkse participatie rond dit thema kunnen realiseren en vergroten.

Cybercrime-Safety

Cybercrime wordt in Rijswijk zowel vanuit het beleidsveld veiligheid als vanuit de Smart City benaderd. Op 19 juni vindt een thema-avond plaats. De burgemeester heeft de Rijswijkse inwoners uitgenodigd voor een bijeenkomst over cyber-awareness waarbij een hacker ingaat op de ins en outs van veilig internetten.

Ook wordt voor uw raad een workshop gearrangeerd in de speciaal daarvoor ingerichte ruimte in Den Haag. Verder overwegen we de aanschaf van een nieuw ontwikkelde app die bij enkele gemeenten in Nederland al in gebruik is genomen en die vermoedens van misstanden sneller en integraler aan het licht brengt.

Smart City Event Den Haag juni

Tijdens een van de excursies van het Smart City Event 2018 werd ook gemeente Rijswijk bezocht. In Rijswijk vonden op dat moment én de workshop Smart City Living Lab én het Smart City event op het Bogaardplein plaats. Op 21 juni 2019 vindt de negende editie van het Smart City Event in het Zuiderstrandtheater in Den Haag tijdens Sail op Scheveningen. Aan burgemeester Bezuijen is gevraagd om daar als spreker op te treden en over de ontwikkelingen in Rijswijk te vertellen.

Crosswalk-app

Om de mogelijkheden van de crosswalk-app in Rijswijk te onderzoeken wordt een locatie-analyse verricht. Hierbij wordt vooral gekeken naar kruispunten en verkeersregelinstanties. Op basis daarvan wordt bepaald welke aanpassingen nodig zijn om CrossWalk mogelijk te maken. Bij de geplande workshop hierover zijn niet alleen Rijswijkse collega's aanwezig, maar ook een vertegenwoordiger van een Rijswijks bedrijf.

Een Smart City zijn is geen doel op zich. We moeten voor ogen blijven houden dat we dit voor onze inwoners doen. We passen slimme technologieën toe om de kwaliteit van leven en de levensomgeving te verbeteren. Daarom is het ook belangrijk inwoners en omwonenden bij de experimenten te betrekken. In de komende periode zullen we de aandacht dan ook richten op de participatieve kanten van de slimme stad.

We gaan graag met u in gesprek over de betekenis van de Smart City voor Rijswijk en de rol van de gemeenteraad daarbij.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. M. Middendorp MPC

drs. M.J. Bezuijen